

CSILLAG FERENC

elnök

Zenetanárok Társasága

Budapest

Egy civil szervezet – ZETA – Zenetanárok Társasága

A Zenetanárok Társasága nagy múltú szervezet. Célja: a magyar zenepedagógia különböző képzési szintjein és képzési keretei között működő tanárok szakmai tevékenységének összehangolása és szakmai érdekvédelme.

Bevezetésként talán érdemes a szervezet korábbi elnökeinek sorát bemutatni. Kadosa Pál (1972→), Sándor Frigyes (1974→), Lukács Pál (1980→), Pongrácz Péter (1986→), Tusa Erzsébet (1988→), Szabó Tibor (1993→), Gonda János (1995→), Dénes László (1999→), Laczó Zoltán (2010→), Csillag Ferenc.

A szervezet működését folyamatosan támogatja, segíti a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezet. Mit értünk támogatáson?

- Anyagi, működési támogatás,
- a rendezvények helyszínének biztosítása.

Feladata:

- zenei nevelésünk tradícióinak őrzése és a képzés fejlesztése,
- a tudomány és a metodika eredményeinek a zenetanárok körében való széleskörű megismertetése,
- a hazai és külföldi szakmai kapcsolatok bővítése,
- szaktanácsadás az érdekképviseltek és az állami szervek számára,
- a Parlado szakfolyóirat kiadásában közreműködés,
- a nemzetközi szervezetekben való magyar képviselő (pl.: ESTA, EPTA),
- kortárs magyar zeneművészet alkotásainak propagálása a zenepedagógia területén,
- tanfolyamok, konferenciák szervezésével a magyar zenepedagógia értékeinek és
- a külföldi szakmai tapasztalatoknak széleskörű megismertetése.

Célját, feladatát a ZETA az alábbi tevékenységek ellátásával kívánja teljesíteni:

- tudományos tevékenység, kutatás,
- nevelés és oktatás; ismeretterjesztés, szakmai továbbképzés,
- kulturális tevékenység,
- kulturális örökség megóvása,
- határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység,
- euroatlanti integráció elősegítése.

Az a ZETA alapszabályában a következők jelenik meg:

„A ZETA tevékenységével a magyar zenepedagógia egészét kívánja szolgálni, ezért szolgáltatásait minden magyar zenepedagógus igénybe veheti tagsági viszonyára tekintet nélkül, a ZETA szabályzatainak, illetve a konkrét szolgáltatás igénybevételi feltételeinek megfelelően.”

A tagság száma: 186 fő (2010. évi adat)

E szervezetnek is problémája, hogy a tagság nem csekély része már nyugdíjas. A fiatal, a pályakezdő generáció mozgósítása szinte lehetetlen.

Alapprobléma:

A közoktatási törvény azt mondja ki, hogy a művészetoktatás nem kötelező feladat. Ha azonban már az önkormányzat vállalta ezt a tevékenységet, akkor nem lehet abbahagyni. Ha az önkormányzat nem folytatja, akkor a megyének kell ellátnia ezt a feladatot. Általában azért kell komoly harcot vívni, hogy ez a helyzet ne változzon, hiszen óriási a kísértés arra, hogy a művészetoktatást megszüntessék, vagy legalábbis piaci alapon működtessék. Ezzel szemben áll az a központi gondolat, amely a tehetséggondozást előtérbe helyezi. A művészetoktatási intézmények mindig is a tehetséggondozás központjai voltak.

A szervezet feladat megjelölésében központi helyen szerepel a zenepedagógusok, pedagógiai, pszichológiai, módszertani kultúrájának fejlesztése. Ennek érdekében **kiemelkedő rendezvények** jöttek létre:

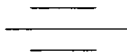
- Varró Margit konferencia; halálának 130. évfordulója alkalmából és pedagógiai hagyatékának felfrissítése céljából rendezett konferencia majd a következő napon egy zenepedagógiai témákat felvonultató felolvasó ülés 2009. április 4-5-én. A két napon együttesen közel 200 (!) résztvevő volt jelen. (Ez a ZETA jelenlegi taglétszámával nagyjából azonos számot jelent.) Külön örömről számolt, hogy az egyetemi ifjúság is képviseltette magát az előadói körben, igen színvonalas felolvasásokkal.
- 2010. május 9-10-én került sor a „Rögtönzés a zenei előadásban és a pedagógiában” című konferenciára az Óbudai Társaskörben. A megjelentek száma kb. 250 fő volt. Valóban az ország minden pontjáról érkeztek előadók és hallgatók is. A támogató szervezet a Kodolányi János Főiskola volt. A konferencia kezdeményezője Gonda János, aki zenészként és iskola-alapító tanárként nagyon sokat tett azért, hogy ne csak a jazzben, hanem azon túl is meghonosodjon a rögtönzés mint tanítási módszer. Érdemes Gonda János bevezető gondolatait idézni, amely messze túlmutat a zene világán.
„A rögtönzés elválaszthatatlan az ember életétől. Jelen van minden cselekedetben, mozdulatban, gesztusban; ott van a beszédben, de még a gondolkodásban is. A rögtönzés a szabadság, nyitottság, kötetlenség megtestesítője, míg az ellentétes pólus, a komponálás a szabályozottsággal, szervezethez, rögzítettséghez asszociálható. Átvitt értelemben a két pólus két ellentétes tendenciát képvisel: egyfelől az embernek a szabadság, kötetlenség iránti vágyáról, másfelől a rendre, a tudatos és arányos építkezésre való törekvéséről van szó. Lényegében a művészetek egyik alapvető kérdését érinti ez az ellentét: hogyan és milyen mértékben érvényesül a műalkotásban a kétféle tendencia, melyik dominál, s milyen a köztük kapcsolata, kölcsönhatása, esetleg szintézise.”
- Weiner emlékkoncert 2010. december 4. és 5. Az ötlettől a megvalósulásig több mint egy év telt el. 2010. december 4-én a Józsefvárosi Zeneiskolában, majd december 5-én a Bartók Béla Emlékházban rendezték meg a Weiner évfordulót. Magam az első napi programon tudtam részt venni. Méltó módon, kellő hangsúllyal, nagy igényességgel emlékeztek gyerekek, pedagógusok, művészek és érdeklődők Weiner Leóra úgy, hogy a közel hatórányi intenzív zenélés minden perce érdekes volt. Weiner Leó szellemi örökségét megérthették, átélhették a szereplők és a jelenlévők.

A szervezet működését az elnökség és a választmány vezeti, helyesebb a koordinálás fogalmat használni. A választmányi ülések sokszor a törvényi kérdésekkel foglalkoznak. Érdemes három programot kiemelni:

- A „Csicsergő” program szakmai bemutatója. Az új szolféztanítási programot a kidolgozó mutatta be. Ismertette a program kiemelkedő vonásait, órárszletekkel illusztrálta az előadását. (Meglehetősen komoly szakmai vitát váltott ki az ismertetés.)
- A tehetséggondozás lehetőségei a művészetoktatási intézményekben. Előadás egy Tehetség-ponton. A tehetség felismerésének mibenlétét mutatta be, az előadó, dr. Duró Zsuzsa: „Értékek a nevelésben. Tehetséggondozás” címen.

- 2011. január hónapban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem munkatársát, Szabad Attilát és a Pécsi Tudományegyetem Művészetoktatási Tanszékének vezetőjét, Vass Ben-
cét láttuk vendégül, akik a művésztanár-képzés jelenlegi helyzetéről, illetve az átalakítási terveket ismertették. A probléma a zenepedagógusokat erősen foglalkoztatja. A BA és a Master képzés e területen önmagában véve is rendkívül ellentmondásos.

A szervezet felépítésében a szakosztályi rendszer a jellemző, mely hangszercsoportos jelle-
gű. (Zongora-, hegedű-, hárfa, magánének-, harmonika tagozat stb.), illetve népzenei tagozat. A
tagozatok aktivitása erősen függ a tagozatvezető elkötelezettségétől. Kiemelendő, hogy a Varró
konferenciát és a Weiner Emlékkoncertet a Zongoratagozat készítette elő és bonyolította le.

DR. OLÁH JÁNOS
ny. főiskolai tanár
SZTE JGYPK
Szeged

Kertész Botond (szerk.): Székács József püspök visszaemlékezése

A kötetet Kertész Botond szerkesztette. A könyv megjelenésében elvülhetetlen érdemei
vannak dr. Salacz Pál orvosnak, aki Székács József egyik dédunokája volt. A könyv az evangé-
likus püspök születésének 200 éves évfordulójára jelent meg. Székács 1809-ben Orosházán
született, édesapja tímár volt, dédnagyapja Liptóból származott. A család magyar környezetben
magyarrá vált.

Önéletrajzában a püspök szubjektíven válogatott életének eseményei között. Közel 300
emberről olvashatunk írásában. Érdekesen ír németországi tanulmányairól. Drámaian írja le
Jeszenák János nyitrai kormánybiztos, egyházkerületi felügyelő utolsó napjait és kivégzését.
(A Hurban-féle felvidéki felkelést kellett levágnia.)

Székács neve 1842-től 1848-ig megjelent Protestáns Egyházi s Iskolai Lap szerkesztése
révén vált országosan is ismertté. Nem ír arról, hogy Orosháza országgyűlési képviselője volt.
Elgondolkodtatónak írnak többek között Scheidus Lajosról, Taubner Károlyról, Jan (János) Kollár-
ról, Mária Dorottya evangélikus nádoméról. 1837-ben lett pesti magyar evangélikus lelkész,
szlovák kollégája Jan Kollár volt, természetesen német lelkész szolgált a Deák téri templom-
ban a német polgárságot. A püspök több éven át javadalmazás nélkül tanított pedagógiát a pesti
protestáns teológián. 1862-ben lett az MTA tiszteletbeli tagja, a jénai egyetem 1863-ban tiszte-
letbeli doktori címet adományozott neki. 1876-ban hunyt el.

Melyek azok a részek, amelyek feléleszthetik a neveléstörténet iránt érdeklődő olvasó fi-
gyelmét: a soproni líceumi évek, házitánítói évei, berlini tanulmányok, kapcsolata Langgal és
Kollárral, az evangéliumi elemi iskolák és a szlovákok elszakadása (a Deák térről új templom-
ba kerültek), az evangéliumi gimnázium fejlesztése.

Végezetül álljon itt a könyv mottója, mely a XIX. sz.-i Deák téri templomot idézi:

„Azt, hogy mi három nyelvűek, de egy hitűek vagyunk, nem mi, hanem Isten rendelte
így. A mi feladatunk az, hogy a hit közösségét ne rendeljük alá a nyelvnek, hanem a nyelv